

**EKSPERTARVAMUS KUIVENDUSE
MÕJU ULATUSE KOHTA
METSAKUIVENDUSOBJEKTIL
“SOONTAGA METS”**

Tallinn 2016

Ekspertarvamus kuivenduse mõju ulatuse kohta metsakuivendusobjektil “Soontaga Mets”.

1. Objekti üldkirjeldus

Rekonstrueeritav metsakuivendusobjekt “Soontaga Mets” asub Valgamaa metskonnas. Objekt paikneb Puka valla Soontaga külas ning Öru valla Uniküla ja Mustumetsa külades.

2. Töö eesmärk

Vastavalt Riigimetsa Majandamise Keskuse tellimusele oli töö eesmärgiks välja selgitada alljärgnev:

- 1) kas planeeritavate kuivenduskraavide mõjualas on seni olemasolevast kraavivõrgust mõjutamata märgi metsi (lodu ja sõnajala kasvukohatüüpe);
- 2) kas kraavide rekonstrueerimisel kuivenduse mõju ulatus oluliselt suureneb loetletud lodu ja sõnajala kasvukohatüüpidele, millised negatiivsed keskkonnamõjud ja riskid sellega kaasnevad;
- 3) milliseid meetmeid on võimalik rakendada negatiivse mõju vähendamiseks.

3. Töö metoodika

Metskonna kaardimaterjali ja takseerikirjelduste abil selgitati välja lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi kuuluvate eraldiste asukoht. Kasutades mullastikukaarte ja E. Lõhmuse koostatud raamatut “Eesti metsakasvukohatüübid”, sondeeriti mullasondi abil läbi viimase metsakorralduse poolt lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi määratud ja nendega piirnevad alad. Sondeerimisel saadud mullaprofiililt hinnati mullakihi tusedust ja lõimist, huumus- ja turbahorisoni tusedusi, gleistumist, vajadusel määrati mulla karbonaatide sisaldus. Sondeerimisandmete, eraldise mikroreljeefi ja mullastikukaardi andmete põhjal määrati mullaliik. Mullaliigi, puistu boniteedi, alusmetsa ja alustaimestiku järgi määrati igale uuritud eraldisele uuesti kasvukohatüüp. Välitööde käigus lodu ja sõnajala kasvukohatüüpi määratud eraldiste, rekonstrueeritavate kuivenduskraavide ning kraavitrasside omavahelise asendi põhjal analüüsiti kuivenduse senist mõju ja võimalikku mõju suurenemist kraavide rekonstrueerimise tagajärjel. Eraldisele iseloomulikust mullaprofiilist tehti foto koos mõõtkavaga, samuti lisati foto puistust.

4. Töö teostamise aeg

Töö teostati ajavahemikul 11. kuni 16. august 2016, välitööd tehti 13. augustil.

5. Hinnang

AA235 eraldis 13

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Valmiv sanglepik.

1. Eraldis kuivendusest mõjutatud, eraldist läbib Soontaga oja
2. Oja rekonstrueerimine suurendaks oluliselt kuivenduse negatiivset mõju
3. Looduslikus olekus oja rekonstrueerimine ei ole vajalik, kuna ümberkaudsed metsad on enamasti kuivapoolsed ja sealt lähtuv veehulk ei ole nii suur, et praeguses seisus olev eesvool jääks vee ära juhtimisega hätta.

AA235 eraldis 17

Tegemist ei ole lodu, vaid tarna-angervaksa kasvukohatüübiga. Keskealine segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud
2. Piirikraavi rekonstrueerimine ei avalda olulist negatiivset mõju, oja rekonstrueerimine suurendaks oluliselt kuivenduse negatiivset mõju
3. Looduslikus olekus oja rekonstrueerimine ei ole vajalik, kuna ümberkaudsed metsad on enamasti kuivapoolsed ja sealt lähtuv veehulk ei ole nii suur, et praeguses seisus olev eesvool jääks vee ära juhtimisega hätta.

AA246 eraldis 12

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, eraldise pikimal küljel Soontaga oja
2. Oja rekonstrueerimine suurendaks oluliselt kuivenduse negatiivset mõju
3. Looduslikus olekus oja rekonstrueerimine ei ole vajalik, kuna ümberkaudsed metsad on enamasti kuivapoolsed ja sealt lähtuv veehulk ei ole nii suur, et praeguses seisus olev eesvool jääks vee ära juhtimisega hätta.

AA247 eraldis 20

Tegemist on kuivendatud lodu kasvukohatüübiga. Latimets.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, eraldise servas Soontaga oja
2. Oja rekonstrueerimine suurendaks oluliselt kuivenduse negatiivset mõju
3. Looduslikus olekus oja rekonstrueerimine ei ole vajalik, kuna ümberkaudsed metsad on enamasti kuivapoolsed ja sealt lähtuv veehulk ei ole nii suur, et praeguses seisus olev eesvool jääks vee ära juhtimisega hätta.

AA283 eraldis 11

Tegemist ei ole sõnajala, vaid kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga. Küps segapuistu.

1. Eraldis kuivendusest tugevasti mõjutatud, asudes kraavi ja oja servas
2. Kraavi rekonstrueerimine ei suurenda negatiivset mõju, sest eraldis on lootusetult kuivendatud
3. Negatiivse mõju vähendamiseks lisameetmeid ei ole vaja rakendada.

6. Kokkuvõte

Välitööde käigus selgitati välja sõnajala ja lodu kasvukohatüüpide olemasolu ning paiknemine metsakuivenduse objektil. Tulemusi kajastab tabel lisas 1. Võttes arvesse nii ökotoobi kui taimekoosluste omadusi jõuti järeldusele, et sõnajala kasvukohatüüpi antud eraldisel ei esine. Lodu kasvukohatüüpi esineb kolmel eraldisel. Vaadeldud lodu kasvukohatüübi metsad paiknevad Soontaga oja vahetus läheduses. Lisaks lodudele on oja ääres ka madalsoometsi. Eriti loodusliku ilmega on oja kvartalite AA235, AA246 ja AA247 piires. Vähemalt nende kvartalite ulatuses tuleks jätta Soontaga oja rekonstrueerimata, et säilitada kõrge loodusväärtusega märjad metsad. Ojja suubuvatele kuivendajatele peab rajama settebasseinid või kasutama muid tehnilisi vahendeid, et kraavide süvendamisel vabanevad setted ei satuks ojja. Ülevaate uuritud eraldistest annab rekonstrueeritava kuivendusobjekti skeem lisas 2.

Lisa 1: 2016 välitööde ning metsakorralduse käigus määratud metsakasvukohatüübid uuritava alal

Lisa 2: Kontrollitud kasvukohatüüpide kuivendusobjektile paiknemise skeem

Ekspert hinnangu andis

OÜ Metsabüroo
Reg. kood 10908249

16.08.2016

2016 välitööde ning metsakorralduse käigus
määratud metsakasvukohatüübid uuritava alal

<i>Kvartali nr.</i>	<i>Eraldise nr.</i>	<i>Kasvukohatüüp</i>	
		<i>Metsakorraldus</i>	<i>Välitööd 2016</i>
AA235	13	KLD	KLD
	17	LD	KTA
AA246	12	LD	KLD
AA247	20	KLD	KLD
AA283	11	SJ	KJO

Kasutatud kasvukohatüüpide lühendid:

- SJ - sõnajala
- LD- lodu
- TA- tarna-angervaksa
- JO- jänsekapsa-kõdusoo
- K- kuivenduse tähis